

4/2001 IRIZPENA

Uraren Euskal Administrazioa Araupetzeko Legearen Aurreproiektuaren gainean

Bilbon, 2001eko otsailaren 23an

I.- AURREKARIAK

2000ko otsailaren 21ean Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordera Garraio eta Herri Lanen Saileko idatzia sartu zen, zeinen bidez Batzordeari Uraren Euskal Administrazioa araupetzeko Legearen Aurreproiektuaren gaineko irizpena eskatzen baitzitzaion, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako ekainaren 27ko 9/1997 Legearen 3.1.a) artikuluan ezarritakoan oinarrituz.

Legearen Aurreproiektuak urak oso-osorik Euskal Herriaren eremuaren barruan doazenean soilik dauden aprobetxamendu hidrauliko, ubide eta ureztatzaileen eta interes orokorrekoak ez diren eta beste lurralde batzuei ukitzen ez dizkieten herri lanen gaiko eskumen eskusiboak garatzen ditu, Autonomia Estatutuaren 10.11 eta 10.33 artikuluan onartu diren bezala, 1994ko uztailaren horretarako behar diren funtzio, zerbitzu eta pertsona eta material baliabideak eskualdatu ondoren. Aurreproiektua lurraldea antolatu eta legeak garatzeko eta ingurune gaiaren gaineko funtsezko legedia betearazteko eskumen eskusiboan ere oinarritzen da. Aurreproiektuaren funtsezko xedea EAEko ur hornikuntzaren eta hondar uren arazketaren politika ordenatzea da, horretarako dauden azpiegiturak ordenatzearen bitartez, plangintzatik finantzaketaraino, betearaztea eta ustiapena ere hartuz. Ondore horiei begira, EAEren barruan dagoen eskumeneren barruko banaketa kontuan hartuta, aurreproiektuak edukiaren zati bat inplikaturik dauden administrazio desberdinen eskuhartzea arautzera bideratzen da, uraren euskal administrazioaren esparruan. Aurreproiektuak obra hidraulikoen finantzaketari lotutako azpiegitura hidraulikoen kanon bat sortzea ere aurreikusten du, Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planaren esparruan.

Otsailaren 22an Legearen Aurreproiektuaren testua Batzordearen Osoko Bilkurako kideei helaraztearen izapidea bete zen, irizpena eman beharreko lege testuaren gainean egoki irizten zieten proposamen eta iritziak aurkezteko eskatuz. Proposamen eta iritzi horiek, azaroaren 3an hasitako epe berriaren barruan jasotakoekin batera, Ekonomia Garapenerako Lan Batzordera bidali ziren, beraz baita Legearen Aurreproiektuaren azterlana eta irizpenaren aurreproiektua egiteko arduraduna. 2001eko urtarrilaren 25ean Ekonomia Garapenerako Lan Batzordeak lan bilera eduki zuen, eta bertan irizpenerako proposamena formulatu eta osoko bilkuraren onespenez jasotzeko aurkeztu zen. Osoko bilkurak 2001eko otsailaren 23ko bilera proposamena onestea erabaki zuen.

II.- EDUKIA

Aztergai izan den Legearen Aurreproiektuak Hitzaurrea, Atariko Goiburua eta zenbakidun sei Goiburu, guztira 59 artikulua dituztenak dauzka. Lau Xedapen Gehigarri, Aldi baterako Xedapen batez eta Amaierako bost Xedapenez, eta Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana izenburua duen Eranskin batez osatzen da.

Hitzaurrea:

Hitzaurreak lehenik eta behin EAEk legearen aurreproiektua egiteko duen eskumen legegilea justifikatzen du, lurraldearen antolamenduko eskumenen gaineko goiburuak aipatuz, zeren eremu horretan sartzen baitira azpiegitura hidraulikoak, eta oso-osorik EAEtik doazen uren aprobetxamendu hidraulikoen eta inguruneke gaien gaineko eskumen eskusiboa, aurreproiektuak ur baliabideen kalitatean erakusten den ingurunea zaindu eta hobetzen laguntzeko borondatea adierazten duen heinean.

Adierazten da, halaber, aurreproiektuaren funtsezko xedea ur hornikuntzaren eta hondar uren arazketaren politika ordenatzea dela, bidezko azpiegituren ordenatzearen bitartez, plangintza, finantzaketa, betearaztea eta ustiapena hartuz.

Azaroaren 25eko 27/1985 Legeak Lurralde Historikoei uren eremuan eskumenak emateak inplikaturako administrazio desberdinen eskuhartzea araupetu beharra dakar, eta araupetze hori eskumenen elkarren errespetuan oinarrituko da, ur hornikuntzaren eta arazketaren kalitatearen bermerik onena lortzeko, instalazio hidraulikoen kudeatze eraginkorren eta ustiapeneko oreka ekonomiko eta finantzetakoaren bidez. Hitzaurrean aurreikusten den funtsezko eskema da erkidego osorako erakundeen esku uztea Europako araudia betetzeko behar diren azpiegiturak egin eta finantzatzea, eta Lurralde Historikoei eta udalbatzei kudeatu, ustiatu eta mantentzeko eginkizunak esleitzea.

Hitzaurrea aurreproiektuaren egituraren eta edukiaren azalpen laburrak osatzen da.

Xedapenen Gorputza:

Atariko Goiburuak bost artikulua dauzka, aurreproiektuaren xedea, funtsezko oinarriak, arro hidrografiko motak, erkidegoen arteko arroak eta erkidego barruko arroak definitzen dituztenak.

Aurreproiektuaren xedea EAEko Administrazio Orokorren eskumenen ariketa arautzea da, uraren gaian, Uraren Euskal Administrazioaren antolakuntza eratzea eta funtzionatzeko oinarritzko arauak zehaztea, URA Autonomia Erakundea sortzea, EAEko Administrazio Orokorren dagozkion obra hidraulikoen programazioaren, onespeneraren, betearaztearen, ustiapeneraren eta finantzaketaren araubide orokorra araupetzea, herri jabari hidraulikoaren erabilpenaren eta babesaren araubide juridikoaren ezarpena, ur polizia, azpiegitura hidrauliko eta udalbatzei sorosteko gaietan foru eskumenen zenbaterainokoa zehaztea, eta erkidego mailako erakundeen eta foru erakundeen arteko lankidetzak eta ordezkariak prozeduren araupetzea.

Aurreproiektuan jasotzen diren oinarritzko funtsak dira kudeatzeko batasuna, tratamendu integrala, uraren ekonomia, deszentralizazioa, deskontzentrazioa, koordinaketa, eraginkortasuna eta erabiltzaileen partaidetza, arro hidrografikoaren batasunaren, sistema hidrikoen eta ziklo hidrologikoaren errespetua, uraren herri kudeatzea lurralde antolamenduari bateragarria izatea, ingurumenaren zaintza eta babesa, baliabidearen iraunkortasuna eta naturaren lehengoraztea.

Estatuko, tokiko erakundeetako ur administrazio organoen arteko lankidetzak administratiboak, ekonomikoak eta teknikoak, laguntza eta elkarlana ere badira oinarri, erabiltzaile eta partikular ukituekiko lana, nazioarteko erabaki eta itunak gauzatu eta betetzea, eta oinarri guztiak artatu eta bateratzeko plangintza garatzea, lankidetzak eta elkartasuna ere tarteko.

Arro hidrografikoen sailkapenari dagokionez, erkidegoen arteko arro hidrografikoak dira EAEren lurraldeaz harantzago heltzen direnak, eta erkidego barrukoak oso-osorik EAEn daudenak. Erkidegoen arteko arroen artean, lurraldeen arteko arroak dira erkidego barrukoak izanik Lurralde Historiko batean baino gehiagotan hedatzen direnak, eta lurralde barrukoak Lurralde Historiko bakarrean daudenak.

Lehen Goiburua aurreproiektuko luzeena da eta, lau kapituluatan banatuta, uraren euskal administrazioak araupetzen ditu. Aurreproiektuak lehen kapituluaren ezartzen du uraren euskal administrazioetan Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra eta Lurralde Historikoetako Foru Aldundiak sartzen direla, eta ondoren erakunde maila bi horiei dagozkien

eskumenak jasotzen dira, baita Tokiko Erakundeei eta aurreproiektuak sortzeko asmoa duen "URA" Organismo Autonomoari dagozkienak ere. Administrazioen arteko lankidetzaren gaineko bigarren kapituluaren, aurreproiektuak ezartzen du Lurralde Historikoen URA organismo autonomoaren eskuetan jarri ahal izango dituztela herri ur kontinentalen eta berezko ubideen, ur bazterren eta menpekotasunen polizia gaietako beren eskumenei dagozkien ahalmenak, eta eskuordetza hori 6 hilabete aurretiaz jakinarazita eten daitekeela. Hirugarren kapituluak artikulua bakarrean Gobernu Kontseiluaren eta ur eta herri lanetan eskumena duen Sailburuaren ahalmenak jasotzen ditu, lehenaren eginkizun direlarik ur eta obra hidraulikoen politikaren helburu orokorrak eta funtsezko aginduak zehaztu, politika hori ekonomia eta industria politikekin, lurraldearen antolamendukoarekin, ingurumen eta sanitategoekin koordinatu, Plan Hidrologikoen proposamena onetsi, Obra Hidraulikoen Katalogo Orokorra eta Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana onetsi eta aldarazi, URAREN egitura organiko, antolakuntza eta funtzionamenduaren gaineko arautegia onetsi eta URAREN Zuzendaria izendatu eta kentzea. Sailburuak Gobernu Kontseiluaren eta URAREN Presidentziaren erabakiak proposatu behar ditu.

URAREN dagokionez, EAEKO Administrazio Orokorrean ur eta herri lanen ardura duen Sailaren menpeko izaera administratiboko organismo autonomo gisa sortuko da, partaidetza erregimenean eta erabateko autonomia funtzionalaz. Esleitu zaizkion eginkizunak aipatzen dira, besteak beste, erkidego barruko arroen plangintza hidrologikoko proposamenak egin eta berrikustea, herri jabari hidraulikoaren administrazio gaietako ahalmenak, erkidego arteko arroen plangintza hidrologikoko jarraipen, azterlan eta txostenak, Obra Hidraulikoen Katalogo Orokorreko eta Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planeko proposamenak egitea, aprobetxamendu hidraulikoen eta lurraldeen arteko gainerako herri obren programazioa, onespena, betearaztea eta ustiapena.

URAREN gobernu organoak organismoaren Presidentea, Zuzendaria eta Gobernu Batzordea dira. Gobernu Batzordean Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko, Foru Aldundietako, Estatuko arroen organismoetako eta erabiltzaileen ordezkariak daude, eta Autonomia Erkidegoko plangintza hidrologikoko organoa da, Gobernu Kontseilura erkidego barruko arroen Plan Hidrologikoko proiektuak eraman eta berri emateko eskumena esleitu zaio.

Kudeatzeko organoak Erabiltzaileen Batzordea eta Urtegiak Husteko Batzordea dira.

Goiburu hau URAREN administrazio egitura eta ekintzen araubide juridikoa araupetzen duten atalez osatzen da, baita Ondarearen eta Finantzatzeko Erregimenaren gainekoez ere.

Bigarren Goiburua plangintza hidrologikoz ari da, eta helburu orokorrak, edukia eta dokumentazioa, egiteko eta berrikusteko prozedura eta ondoreak ezartzen ditu.

Hirugarren Goiburuak, herri jabari hidraulikoaren babesaren eta erabilpenaren gainerakoak, herri jabari hidraulikoaren babesaren helburuak zehazten ditu, herri jabari hidraulikoa kutsatu zein hondatzeko arriskua duen edozein jarduerak administrazioaren baimena behar duela ezartzen du, eta Uren Errolda Orokorra sortzen du, errolda bakarra uraren euskal administrazio guztietarako. Erkidego barruko arrotako aprobetxamenduen titularrak diren partikularren komunitateak URAREN menpe daude administrazioaren aldetik.

Laugarren Goiburua obra hidraulikoen eta horien plangintzaz ari da. Obra hidraulikoaren kontzeptuaren definizioa ematen du eta ezartzen du interes orokorreko obrak izango direla Eusko Legebiltzarrak halakotzat jotzen dituenak, eta Lurralde Historiko bati baino gehiagori ukitzen dioten obrak Foru Aldundien aurretiazko txostenaren ondoren Eusko Jaurlaritzak halakotzat jotzen dituenak.

Obra Hidraulikoen Katalogo Orokorra iritsi nahi diren xedeak eta lehentasunak edukiko ditu, baita euskal administrazioetarako interesekoak diren obren zerrenda ere, eduki behar dituzten zehaztapenak eta egin eta berrikusteko prozedura zehatuz. Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planak indarrean dagoen bitartean iritsi behar dituen xedeak eta lehentasunak edukiko ditu, Erkidego mailako Erakundeen eskumeneko hornikuntza eta saneamenduko obrak egitera begira, eta behar diren zehaztapenak eta egiteko prozedura ere zehatuko dira, halaber.

Bosgarren Goiburuak herri jabari hidraulikoaren ekonomia eta finantza araubidea araupetzen du, uren Estatuko araudian aurreikusten diren kanonen zerga izango dutelarik, dagokion emakida edo baimena luzatzen duen administrazioak kudeatuta, eta aurreproiektuak berak ezartzen duen azpiegitura hidraulikoen kanona ere bai.

Azpiegitura hidraulikoen kanona EAEko ingurumen zerga da, Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean jasotzen diren obra hidraulikoen inbertsio gastuetan sartzen dena. Ordainaraztea obra horien inbertsio kosteei aurre egiteko ezarritako beste zerga, tasa, ekarpen berezi zein errekarquekin bateragarria izatea aurreikusten da. Kanonaren zerga izatea ere arautzen da, uraren kontsumoaren edo benetako erabilpenaren ondoriozkoa, baita zerga oinarria, salbuespenak, subjektu pasiboak eta sortzapena ere. Zerga mota, eta industriako erabiltzaileentzako indize zuzentzaileak zehazteko, ordea, aurrekontuen legeetara jotzen da.

Kanona kudeatzea URA erakunde autonomoaren eginkizuna izango dela esaten da.

Seigarren Goiburuak arau hausteak ezartzen ditu, sailkapena eta tipifikazioa, eta arau urratzea zehazteko eta neurtzeko irizpideak ere bai. Zigorren erregimena ere ezartzen da, zigor prozedura abiarazi eta ebazteko agintaritzak eta administrazio eskudunak zein diren zehaztuz, helegiteen araubidea, preskripzioa eta zigorrak horretarako sortutako errolda batean idaztea ere arautuz.

Lehen Xedapen Gehigarriak URAREN barruko organo kolegiatuak eta batzordeak eratzeko orduan Eusko Jaurlaritzaren eta Foru Aldundien ordezkariak parekoak izatea ezartzen du, aurreikusten den Lurralde Historikoetako ahalmenen eskuordetza URAk hartzen duenean. Gainera, halakoetarako, bitariko hitzarmen organoa sortzea ezartzen du, zein kasutan esku hartuko duen zehaztuz.

Bigarren Xedapen Gehigarriak ur kontinentalen polizia gaietan betearazteko eskumena bere gain hartuta duen administrazioari ematen dizkio ubideen eta ur etorreren aurreko babesen gaineko jarduerak, aurreproiektuan aurreikusten diren Lurralde Historikoen eginkizunen eskuordetzeak gauzatzeko direnean.

Hirugarren Xedapen Gehigarriak Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana onesten du, aurreproiektuaren I. eranskinean jasotzen dena.

Laugarren Xedapen Gehigarriak ezartzen du aurreproiektuan aurreikusten den Obra Hidraulikoen Katalogo Orokorra behin onetsi eta indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epearen barruan onetsiko dela behin betiko.

Aldi baterako Lehen Xedapenak Garraio eta Herri Lanen Sailari ematen dizkio aurreproiektuan URA organismo autonomoari esleitzen zaizkion eginkizunen ariketa, harik eta URA bere lanetan hasten den arte.

Amaierako Lehen Xedapenak aurreikusten du URA organismo autonomoak aurreproiektua onartu eta indarrean jartzen denetik sei hilabeteko epearen barruan hasi beharko duela lanean.

Amaierako Bigarren Xedapenak URA Organismo Autonomoaren menpe jartzen ditu, egun Eusko Jaurlaritzaren Ur Zuzendaritzaren menpe dauden ondasun eta zerbitzuez gain, EAEk, baliabide eta aprobetxamendu hidraulikoen gaiaren eskumena hartzearen ondorioz, Estatuko Administrazioetik jasotako ondasun eta zerbitzuak, Lurralde Historikoetara eskualdatu behar direnak salbu.

Amaierako Hirugarren Xedapenak ezartzen du egun Ur Zuzendaritzan lanean ari diren langileak URA organismo autonomora sartzeko, baita beste administrazio batzuetatik datozen langileak ere, aurreproiektuaren esparruan araupetzen diren eginkizunetan aritzen badira.

Amaierako Laugarren Xedapenak baimena ematen dio Gobernu Kontseiluari aurreproiektua aurrera eramateko behar diren arauko xedapenak emateko.

Amaierako Bosgarren Xedapenak aurreproiektua, behin onetsita, Euskal Herriko Aldizkari Ofizialean argitaratzen den egunaren biamunduan indarrean jartzea aurreikusten du.

I. Eranskinean Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana dago, non 2000-2006 tartean egitekoak diren obra hidraulikoen multzoaren banakakoa jasotzen baita, hornikuntza, ureztapen zein saneamendurako diren arabera eta Lurralde Historikoen arabera sailkatuta, guztirako kostea esleitzen.

III.- OHAR OROKORRAK

Uraren Euskal Administrazioa araupetzea eskumenezko oso muin konplexua duen gaia da, EAEk oraindik bizitarako eta ekonomia jardueren garapenerako hain oinarrizkoa den elementu baten administrazioa eta politika antolatzeke legerik ez izateko erabakigarria izan dena.

Euskal Herriko Autonomia Estatutuak EAERI aprobetxamendu hidrauliko, ubide eta ureztatzailen gaian eskumena ezagutzen dio, baina 1994ra arte ez da eskumen hori gauzatzeko behar diren funtzio, zerbitzu eta giza eta material baliabideen eskualdatzea gauzatu. Uztailaren 8ko 1551/1994 Errege Dekretuaren eta uztailaren 12ko Eusko Jaurlaritzaren 297/1994 Dekretuaren arabera, zeinen bidez Transferentzien Batzorde Mistoak hartutako erabakia onetsi baitzen, gure Autonomia Erkidegoak urte horretako uztailaren 1etik aurrera hartu zituen izatez eta egitez, oso-osorik EAEn dauden arro hidrografikoen esparruan (erkidego barruko arroak), eskumenean sartzen diren eginkizunak: plangintza hidrologikoa egin eta berrikustea, baliabide hidraulikoak ordenatu eta ematea, isurketarako zein herri jabaria erabili edo aprobetxatzeko baimenak ematea, ur eta ubideen polizia, udalbatzei sorospen ekonomikoa ematea, eta aprobetxamendu hidraulikoen eta EAERen lurraldearen barruan egiten diren gainerako obra hidraulikoen programazio, onespren, betearazte eta ustiapena, jarduera horiek bere interesekoak direnean eta egiteak beste Autonomia Erkidego bati ukitzen ez dionean, Gorte Orokorrek Estaturako interes orokorrektzat jo baditu salbu.

Administrazio zentralak EAETik kanpora hedatzen diren arroen gaineko eskumenei eusten die, baina, hala ere, Herri Lan, Garraio eta Ingurumen Ministerioak eta Eusko Jaurlaritzako Garraio eta Herri Lanen Sailak itun bat sinatu dute, zeinetan Ministerioak Eusko Jaurlaritzako Sailaren esku uzten baititu, erkidegoen arteko euskal arroen esparruan, herri jabari hidraulikoari eta menpekotasun aldeei, ur eta ubideen polizia dagozkien baimenak bideratzea, zigor espedienteak ebazpen proposameneraino izapidetzea barne, Bidasoa ibaia salbuetsita, non Sailaren esku utzi duena baimen eskariak jasotzea baino ez baita. Bigarren itun batean azpiegitura hidraulikoko zenbait obra egiteko Ministerioaren konpromisoa jaso zen: Nerbioi Garaiko eta Galindoko araztegiak, 2. fasea, Gernikako eta Donostia-Pasaiko Itsasadarren Arazketa eta Isurtzea, Ibiur eta Herrerias urtegiak, 1994an 36.000 milioi pezetatan baliotzi zen multzoa.

EAEko uren gaineko eskumena mugatzea ez da Autonomia Erkidegoaren eta Estatuaren arteko banaketaz agortzen, EAERen barruan uren kudeatzeak erakundeen hiru mailak hartzen baititu. Barruko eskumenei banaketak Lurralde Historikoei, bakoitzari bere lurrian, beste Lurralde Historikoei ukitzen ez dieten obra hidraulikoak programatu eta egiteko eskumena ezagutzen die, ur eta ubideen polizia gaitako araudiaren lege garapenerako eta betearazteko, eta tokiko araubideko oinarrizko arautegiaren arabera, beren lurraldeetako udalderiei laguntza teknikoa, juridikoa eta ekonomikoa ematea ere badagokie, gai horretan nahitaez eman behar dituzten zerbitzuak bete ahal izateko behar diren obrak egin ditzaten.

Bestalde, tokiko araubideko oinarrizko araudiak tokiko erakundeei etxeetara edateko moduko ura eta saneamendua helarazteko zerbitzuak ematea esleitzen die, baita zerbitzu horiek emateko behar diren obrak egitea ere.

Batetik, urak erkidegoen arteko ala erkidego barruko arroetakoak diren arabera, eta erkidego barrukoak lurralde bakarretakoak ala lurraldeen arteko arroetakoak diren arabera bereiztera behartzen duen eskumena mugatzeko konplexutasunak eta, bestetik, lege antolamenduak ziklo hidrologikoen etapa desberdinen gaineko ahalmen desberdinak esleitzen dizkien administrazio ugariak, zailtasun handia ekarri dute euskal uraren administrazioaren eredia diseinatu eta

araupetzeko orduan, zeren horrek, uraren eskumena EAEren eskuetara igaro den bezala hartuta, eskumen horren barruan dauden ahalmen batzuen ariketa barneko legediaren bidez esleituta dituzten administrazioen multzoko jardura bideratuko duten formula eta irizpideak artikulatzea eskatzen baitu. Hartara, EAEk herri jabari hidrikoaren plangintza, babesa, erabilpena eta aprobetxamendua, uren polizia eta uren erabilpen eta aprobetxamendu onaren araupetzea eta zaintza, obren programazio, egintza eta ustiapenaren gaineko legegintzarako eta betearazteko eskumena bere gain hartu duen arren, zeinek bere administrazio hidraulikoa garatu eta araupetzeko aukera ematen dion, estatuko administrazioaren eskumenen eta estatuko oinarritzko legediaren begirune argi eta garbiaren barruan, Eusko Jaurlaritzak ez du lan hori burutu orain arte, irizpenerako aurkeztu duen aurreproiektua egin duen arte, hain zuzen.

Oraindik ez dira Lurralde Historikoei dagozkien eskumenen ariketarako behar dituzten eginkizun, zerbitzu eta pertsona eta material baliabideak haien esku jarri, eta urte hauetan eskumenezko tituluen bikoiztasun egoera luzatu da eta, beraz, araupetu beharra dago. Erakundeen bidezko administrazio eredurik ez izateak kudeatzean disfunczionalitateak ekarri ditu, eta ekimen koordinatuetan sartu ez diren zatikako jarduerak ere bai. Egoera hori azpiegitura hidraulikoen obrek protagonismo berezia hartu duten aldi berean gertatu da, hondar uren tratamendurako Europako 91/271 aginduak data zehatz batzuetarako eduki behar direla ezartzen duelako. Data horiek desberdinak dira, herri guneeetako bizilagunen kopuruen arabera, eta ordurako saneamendu eta araztegi azpiegiturak eduki behar dira, eta erakundeen hiru maila desberdinak presio handiak jasaten ari dira agindu hori betearazteko, eta batez ere egin behar diren obretarako finantzaketa lortzeko.

Testuinguru honetan, EGBk uraren euskal administrazioa artikulatzeko lanari aurre egiten dion legearen beharra eta justifikazioa onartzen ditu. Hala ere, eta esandakoaren haritik, EGBk uste du Aurreproiektuaren Hitzaurrean doiketa batzuk egitea komeni dela ohararazi behar duela, irakurleari aurreproiektuaren artikuluen zergatiaren eta edukiaren zehaztasun eta xehetasun handiagoa emateko, oraingo idazketa orokorregia eta zehaztasun gutxiegiak delako, eta ez duelako bere helburua egoki betetzen. Ildo horretan, beharrezko irizten diogu EAEn uraren araupetzearen inguruan dagoen eskumen banaketa konplexuari eta uraren euskal administrazio eraginkor eta zentzuzkoa antolatzeke sortzen diren arazoei arreta handiagoa emateari, horrek aurreproiektuaren muina eta helburu eta eduki asko hobeto ulertzen lagunduko baitu, bereziki eskumen eta antolamenduen gaineko alderdien tratamendu zabal eta xehatua. Komenigarri irizten diogu, halaber, hondar uren tratamenduaren eta horrek EAEko hiru erakunde mailetan ekipamendu hidraulikoen eta finantzatzeko baliabideak lortzearen beharren gaineko Europar Batasuneko 91/271 Aginduaren erreferentzia xehatuagoa egiteari, behar horiek aurreproiektuaren xedapen ugarien azpian baitaude.

Beste gai batzuetara aldatuz, oharitzen gara Hitzaurrean, aprobetxamendu hidraulikoen eta herri lanen gaineko eskumenaz gain, lurraldearen antolamenduaren eta ingurumenaren zaintza eta hobekuntzaren estatutuko goiburuak ere aipatzen direla, aurreproiektua oinarritzeko, eta plangintza egokiko eta baliabidearen eta ingurumenaren kalitatearen eta iraunkortasunaren konpromisozko uren politika egitearen berezko ezaugarriak diren arren, artikuluetan oso gutxi garatzen dira.

Oinarrien mailan soilik esaten da uraren herri kudeatzea lurraldearen antolamendurekin, ingurumenaren zaintza eta babesarekin, baliabidearen iraunkortasunarekin eta naturaren lehengoratzearrekin batera joango dela, baina aurreproiektuan zehar ez da inolako irizpiderik zehazten hori horrela izango dela erakutsi edo bideratzen duenik. Aurreproiektuaren funtsezko xedea, Hitzaurrearen testuak diotenaren arabera, ur hornikuntza eta hondar uren arazketa politika antolatzea da, dagozkien azpiegituren bitartez, eta horrela erakusten da aurreproiektuaren kezkak uraren kudeatzearen oso alderdi partzialera mugatzen direla, eta uraren politikaren funtsa obra hidraulikoa eta uraren eskaintza dituen tradiziozko kontzeptu murriztailean oinarritzen direla.

EAEk gaia araupetzean daraman atzerapena dela-eta, aurreproiektua 1985ko Uren Legetik gehiago urrunduko litzatekeela espero zitekeen, egungo kontzepzioen harira joateko, non baliabidearen eskariaren politikari, izaera murriztari

ukitzen zaien, kudeatze iraunkorraren eta ingurumenaren kalitatearen irizpideak sartuz, gure inguruan nagusitzen ari diren joeretara eta lege erreferentziarik egunekoenetara hurbilduz, alegia, uren gaineko araudi autonomikoetara eta uren politikaren esparruan jarduteko batasun mailako eremua ezartzen duen Europar Batasuneko Agindura berera.

Onetsi berri den Batasuneko Aginduak Europar Batasunean uren politika iraunkorraren denontzako oinarritzko funtsak ezartzen ditu, baita ondorengo zerrendan emango ditugun eta aurreproiektuan jasotzen direnak baino gehiago diren xede sorta zabala hartzen duen jarduteko eremu orokorra ere:

- ur ekosistemen eta ur ekosistemen menpekotasun zuzena duten lur eta paduretako ekosistemen hondamenari aurrea hartzea, hobetzea eta babestea.
- uraren erabilpen iraunkorra sustatzea, dauden baliabide hidrikoen epe luzerako babesean oinarrituz.
- ur gunearen babes handiagoa eta hobekuntza, besteak beste, isuriak eta jaulkipenak, eta lehentasunezko substantzien galerak pixkanaka gutxituz joatea, eta isuriak, jaulkipenak eta lehentasunezko substantzia arriskutsuen galerak pixkanaka eten edo ezabatzea bezalako neurriak hartuz.
- lurpeko uraren kutsadura pixkanaka gutxituz joango dela bermatzea, eta kutsadura berriak saihestea.
- uholdeen eta lehorteen ondorioak arintzen laguntzea.
- Xede horiek guztiak lur gaineko zein lurpeko ura egoera onean helaraztera zuzentzen dira, uraren erabilpen iraunkor, orekatu eta bidezkoak eskatzen duen bezala; lurpeko uren kutsadura asko murriztea; lurralde eta itsasoko urak babestea; dagozkien nazioarteko itunen xedeak lortzea, itsas ingurumeneko kutsadurari aurrea hartu eta betiko ezabatzeko direnak ere barne, azken helburua itsas gunean jatorri naturaleko substantzietan dagozkien funtsezko balioetako eta substantzia sintetiko artifizialen zerotik gertuko balioetako kontzentrazioak lortzea izanik.

Aginduak elementu berrizaleak ere sartzen ditu, hala nola, mugapen hidrografikoaren kontzeptua, zein, gertuko arro hidrografikoez osatutako itsas eta lur gunearak eta horiei lotutako lurpeko eta itsasbaterreko urek osatuta, kudeatzeari begira unitate nagusia baita. Plan hidrologikoen edukien ugaritasuna ere, non aurreproiektuak plan hidrologikoetarako ezartzen dituen aurreikuspenak baino askoz ere harantzago doazen ingurumenaren kalitatearen, kudeatze iraunkorraren, ekonomia eta herri osasunaren osagaiak sartzen baitira.

Agindua indarrean jarri eta agindu hori nahitaez gure antolamendu juridikora sartu beharrak gomendatzen du, egin den aurreproiektuaren artikuluetan beta hartzeko aginduaren planteamenduak egokitzeko edo, gutxienez, ez oztopatzeko abiarazi behar den eginkizuna, zeren datozen urteotan, behin aldaketarako epea agortu ondoren, gure araudiak oso-osorik bereganatu beharko baititu Europar Batasuneko aginduaren edukia. Ildo horretan, zentzuzkoa litzateke itsasertzeko urak arro hidrografikoen eta horien kudeatzearen eremura sartzea, Katalunia eta Galizia bezalako Autonomia Erkidegoetan dagoeneko egin den bezala, horrela Agindu horren menpean egin beharko den baliabidearen plangintza eta kudeatzea lanaren bidea erraztuko baita. Bestela, plan hidrologiko guztiak baliorik gabe geratuko dira Agindua nahitaez aplikatu behar den egunean. Gauza bera esan daiteke ingurumen kezka handiagoa eta uraren kudeatze iraunkorra bideratuko duten neurriak sartzeari dagokionez. Egun Ingurumenaren Babesaren Legean uraz ari den kapituluaren oinarri mailan agerrarazten diren arren, bi legeen aurreikuspenen artean behar den koordinazioa ezartzea falta da, batez ere kontuan hartzen badugu aginduaren aplikazioak ur gunea babestu eta hobetzeko neurriak eta baliabidearen iraunkortasuna bideratzen duten ur ingurumenaren kalitate helburuak eta irizpideak plan hidrologikoen egintzan erabili eta bertan jaso daitezkeen eskatuko du.

Erantsi behar dugu batetik uren eta obra hidraulikoen gaian, beste batetik ingurumenarenean eta beste batetik osasun kalitatearenean inplikaturik dagoen erakundearen sail desberdinen arteko eskumenen esleipena ezin daitekeela uraren kudeatze integrala aurrera eramateko oztopo bihurtu, eta planteatzen diren zailtasunak baliabideen isurialde guztiak hartu eta beharretara eta egungo betekizun material eta legezkoetara egokitzen den uraren kudeatzea eskaintzeko formulak hartuz gaitu beharko direla.

IV.- BERARIAZKO OHARRAK

1. Uraren Euskal Administrazioa. Antolakuntza eta Funtzionamendua.

Lehen ohar legez, esango dugu aurreproiektuaren testua luze eta korapilatsuegia dela, eta araudiaren sintesian, ordenan eta argitasunean ahalegin handiagoa egitea eskatu behar da. Ohar hau aurreproiektuaren multzoari heda dakioken arren, beharrik handiena Lehen Goiburuak eskatzen du, non aurreproiektuak kasuistika larregi baitakar, eta testuari lege mailako arauzko xedapen orori zor zaion izaera generikoa emateko kategoria orokorrak sartu behar dira.

Aurreproiektuak proposatzen duen uraren euskal administrazioaren ereduari dagokionez, aurreproiektuaren 6. artikulutik ondorioztatzen denaren arabera, ereduak erkidegoaren eta lurralde historikoen mailako erakundeen mailetan oinarritzen da, zehatzago esanda, maila bakoitzaren agintaritza eta administrazioaren egituraren dauden erakundeetan, alegia, EAEko Administrazio Orokorrean eta Foru Aldundietan, hurrenez hurren, eta gainera erakundeen lehen mailaren menpeko organismo bat ere sortuko da. Artikulu horretan ez dira tokiko erakundeak aipatzen, zein, antolamendu juridikoak uren gaian esleitzen dizkien eskumenen eta aurreproiektuak diseinatzen duen ereduaren esleitzen dien eginkizunaren arabera, EGBk uste baitu uraren euskal administrazioen artean aipatu beharko lirakeela.

Gaiaren gainean legez indarrean dagoen eskumenen banaketaren konplexutasuna kontuan hartuta, aurreproiektuak erakunde maila bakoitzari dagozkion eskumenen azalpen xehatua egiten du. Hona hemen diseinatzen duen antolakuntza ereduaren elementu gakoak:

1. Foru Aldundiek ur polizia gaian dituzten eskumenak (eskualdaketa gauzatu baino lehen, pentsatu beharko da) sortuko den URA Erakunde Autonomoaren eskuetan uztea.
2. URA izeneko Organismo Autonomoari uraren alorrean EAEko Administrazio Orokorrari dagozkion eginkizunak esleitzea, adar horretako Sailburuaren eta Gobernu Kontseiluaren berezko eginkizunak ezik.
3. Foru Aldundien partaidetza organikoa organismo autonomo horretan, eta udalbatzena, neurri txikiagoan.

Foru Aldundiek Ur Polizia gaian dituzten eskumenak URA Organismo Autonomoaren eskuetan uztea.

Legez indarrean dauden gai honetako eskumenen banaketak, bereziki beren eskumenetan aritzeko funtzio, zerbitzu eta pertsona eta material baliabideak Lurralde Historikoetara eskualdatzen direnean, herri jabari hidrikoaren kudeatzean inplikaturik dauden funtzio desberdinak administrazio desberdinetan sakabanatzea ekarriko du, eta ondorioz jarduteko eskumena duen administrazioaren gaineko kasuistika ugaria sortuko da, jarduera horiek irizpide bakarraren arabera bideratzeko gogozko helburua lortzea ez ezik administrazioak egoera bakoitzerako eskumena duen jurisdikzio administratiboa zein den ulertzea ere zailduko duena.

Aurreproiektuak azaltzen duenez, betearazteari dagokionez ur poliziaren eskumena osatzen duten eginkizun bakoitzerako eskumenen esleipenaren koadroari berrikusi arina egitea besterik ez dago uraren euskal administrazioa inplikaturik dagoen administrazio sarearen funtzionamendua errazagoa eta zentzuzkoa izan dadin formulatan oinarritzea komeni dela jabetzeko.

Erkidego barruko arrotan administrazioko emakidak Erkidego mailako Erakundearen eskutik datoz, eta Erkidegoen arteko arrotan Estatuko Administrazioak ematen ditu. Lurraldeen arteko uraren gaineko baimenak ere Erkidego mailako erakundeek ematen dituzte, izapidetzea dagokion lurralde historikoaren eginkizuna den arren, lurralde historikoa bere mugetatik kanpora irteten ez diren uraren gaineko baimenak izapidetu eta emateko gai den bezala. Erkidegoen arteko uraren

gaineko baimenak Estatuko administrazioaren eskumena dira, baina izapidetzea, itunez, erkidegoetako erakundeen esku utzi da, Bidasoa ibaiari ukitzen diotenean ezik, kasu horretan baimenaren eskaria jasotzera mugatuko baitira.

Lurralde Historiko bakoitzari dagokio lurralde barruko eta lurraldeen arteko arrotan uren eta ubideen gaineko arau urraketak ikuskatu, zelatatu eta kontrolatzea. Erkidegoen arteko arrotan erkidegoko erakundeen esku utzi da, Bidasoa ibaiaren kasuan ezik, horretan Estatuaren administrazioaren ardura izango baita. Zigor espedientei dagokienez, emakiden gaian espedienteak erkidegoko erakundeek ebatziko dituzte, eta izapideak Lurralde Historikoek egingo dituzte. Baimenen gaian, lurralde barruko arrotako zigor espedienteak Lurralde Historikoek izapidetu eta ebatziko dituzte, eta lurraldeen arteko arrotak direnean zigor espedienteak Lurralde Historikoek izapidetu eta erkidegoko erakundeek ebatziko dituzte.

Erkidegoen arteko arrotan, Bidasoa ibaiaren salbuespenaz, zigor espedienteen izapideak erkidegoen erakundeen esku utzita daude, eta ebatzi Estatuko administrazioak ebazten ditu.

Egun indarrean dagoen eskumenen banaketa uraren kudeatzearen eraginkortasun eta zentzuzkotasunaren ikuspegitik egokia ez denez, eta aurreproiektuak egoera hori gainditzeko bidea irekiko duen formula artikulatzeko ahalegina egiten duenez, baliteke Lurralde Historikoen Legearen aldarazpena planteatzeko aukera aztertuko behar izatea, errotik konpontzeko Lurralde Historikoei esleitzen zaien ur polizia gaiko eskumenek uraren euskal administrazio eraginkor eta zentzuzkoa eraikitzeke sortzen duten arazoa.

Aurreproiektuak Foru Aldundiei ur polizia gaian dagozkien eginkizunak URA organismo autonomoaren esku uzteko egiten dien gonbiteak litekeen aukera da, oraingo eskumenen eremuan EAEko lurralde osoan ur poliziaren eginkizun osoa agintaritzaren beraren menpean bildu ahal izateko, kontuan izanik URARI, bestalde, aurreproiektuak funtzio esparru berean erkidegoko erakundeek dagozkien eskumenak ere esleitzen dizkiola, eta horrela eginkizuna betetzeko batasuna berriro lortzeko, zerbitzuen egitura administratiboan alferrikako bikoiztasunak saihestu, eremu horretako baliabideak hobetsi eta gai horretako jarduera zuzendaritza eta irizpide batuan oinarrituz bideratuz.

URA erakunde autonomoari uraren eremuan EAEko Administrazio Orokorrari dagozkion eginkizunak esleitzea, adarreko Sailburuaren eta Gobernu Kontseiluaren berezko eginkizunak salbu.

Aurreproiektuak diseinatu duen eskemaren azpian, aurreikusten da URA erakunde autonomoak, ur polizia lanetan eta baimen eta emakiden gaian ere bere esku jartzea proposatzen diren ahalmenetan aritzeaz gain, Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren eskumenetako asko eta asko ere har ditzan, uren gaineko lege eta arauzko proiektuen idazkuntzako partaidetza, plangintza hidrologiko eta obretakoa, herri jabari hidrikoaren kudeatzea eta babesa, eta erkidego mailako erakundeen eskumeneko obren egintza, alegia, erkidegoko erakundeen eskumeneko eginkizunik gehienak agintaritzaren bakarraren eskutik joan ahal izateko. Horrek baliabidearen kudeatze integratua eta ikuspegi orokorrekoa egiteko bidea zabalduko luke, zeren ura bezalako ondasuna izanik, administrazioetik zatikako faseen ordez ziklo hidrologikoa osorik hartuko duen tratamendua behar baita.

Foru Aldundien partaidetza organikoa, eta udal batzena, neurri txikiagoan, URA organismo autonomoan.

EAEko erakunde maila desberdinen aldetik dagoen eskumenen konkurrentziak, hala gertatzen den beste gaietan bezala, erakundeen arteko lankidetzaren eta koordinazioaren eskatzen du, jardueren koherentzia bermatu eta disfuntzioak saihesteko. EGBk uste du antolakuntzako malgutasunak eta Organismo Autonomoaren irudi juridikoak bere jarduerak garatzen ditueneko erregimen deszentralizatuak, eta aurreproiektuak URA Organismo Autonomoari ematen dio kalitatezko eraketak Uraren Euskal Administrazioa koordinaziozkoa ez ezik erakundeen arteko kudeatzeko foroaz hornitzeko ekimena osatzen dutela.

URA Organismo Autonomoa erakundeen arteko eraketa duen entea da, Eusko Jauriaritzako ordezkarienez gain, kide gisa, Foru Aldundietako eta udalbatzetako ordezkarienez ere partaidetza organikoa duten heinean. Erakundera sartze hori ondo ikusten da erkidego mailako erakundeek gordetzen zitzaizkien eskumenen ariketa uren kudeatzean inplikaturik dauden beste administrazioen partaidetzarako atea irekitzea dakarrelako, uren kudeatzea modu koordinatuan egin ahal izatea bermatuz.

Azpimarratu behar da Gobernu Batzordea dela EAeko plangintza hidrologikoaren organoa, eta horrela inplikaturik dauden administrazio desberdinek jardueren eragiketa eremua multzoan eta arro hidrografikoen, lurralde barruko zein lurralde artekoen ikuspegi orokor eta bateratzaileaz landu ahal izango dute. Aurreproiektuak, gainera, baliabide hidrikoaren kudeaketa koordinatuko beste mekanismo batzuk ere aurreikusten ditu, lankidetzaz, informazioa emate eta aholkularitza teknikoko formulez baliatuz. Hori guztia administrazio desberdinen arteko jarduera koherente eta bateratuak garatzeko oinarria dela uste dugu.

Hala ere, EGBk nolabaiteko zalantzak dauzka URaren eraketa eta funtzionamenduari dagokionez. Lehenik eta behin, uste dugu Gobernu Batzordean kide gehiegi dagoela, 33 baitira. Horrek kalte egin diezaiolke eraginkortasunari, efikazia maila oztopatuz. Bigarrenik, uste dugu Herri Administrazioen ordezkariak gaizki banaturik dagoela kideen guztirako kopuruari dagokionez.

Bestalde, gure ustez Eusko Jaurlaritzaren eta Foru Aldundien aldean udalbatzek oso ordezkariak txikia dute. Kontuan izan behar dugu baliabide hidrikoak udalerrietan daudela eta udalerriek gai horren gaineko eskumen garrantzitsuak dituztela.

Beste ordezkariak dagokienez, uste dugu talde desberdinen ordezkariaren pisu erlatiboa berrebalatu behar dela, urarekiko beren jardueraren garrantzian oinarrituz (kontsumo izariak, jaulkipen kutsagarriak, naturaren defentsak, eta abar). Bestalde, erabiltzaileen ordezkari izateko aurreikusten diren 11 kideetatik etxeetako erabiltzaileentzako ordezkari bat ere ez izendatzearen akatsa ikusten dugu, Gobernu Batzordean erabiltzaile atal horren ordezkari bat sartze bidezkoa irizten baitiogu, Kontsumitzaileen Kontsulta Kontseiluak hautatuko lukeena, erabiltzaile mota hori aurrekontuan ez dadin betebeharren subjektu huts gisa hartu, eskubideak ere badituen subjektu gisa ere baizik, eta kontsumitzaileek indarreko legediak ezarri eta beraiei ukitzen dieten gaietan entzunaldia eta ordezkariak izan ditzaten oinarria ere bete dadin.

Erantsi behar dugu harrigarri deritzogula aurreproiektuan URaren Gobernu Batzordeko eta kudeatzeko organo dituen Erabiltzaileen Batzordeko eta Urtegien Husteko Batzordeko kideak izendatzeko mekanismoak ez araupetzeari.

Funtzionatzeko eta erabakiak hartzeko erregimenari dagokionez, ez da ezer esaten erabiltzaileen batzordeaz eta urtegien husteko batzordeaz, eta Gobernu Batzordeaz esaten da Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo kolegiatuen jarduera araupetzen duten arauetara doitu direla. Kontua da ez dagoela halako araudirik, Erregimen Juridikoko eta Administrazioarako Prozedura Arrunterako estatuko legeak araupetzen baitu jardura hori.

Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planaren edukari dagokionez, erabakien erregimena zehaztu egiten da, 44.3 b artikuluan esaten baita URA Organismo Autonomoan adostasunez erabakiko dela. Eusko Jaurlaritzaren eta Foru Aldundien ordezkarien arteko erabakiak ituntzea ere aurreikusten da, behin aldundiek URaren barruan erabaki garrantzitsuagoak hartzeko aurreikusten diren eskuordetzeak egiten dituztenean. Aurreikuspen horien gainean, ordea, EGBk uste du formula nahasgarri eta zehaztugabeak direla, eta ondorioz ez direla erabakiak hartzeko bide juridiko egokiak eta organismoaren funtzionamenduari arintasun nahikoa emateko modukoak.

Amaitzeko, URA, Aldundien eta udalerrien artean azpiegitura hidraulikoko obrak koordinatu eta programatzeko arauak artikulatzeari dagokionez, zehaztasun eza eta kontraesanak ikusten ditu EGBk, eta ekonomia eta finantzen erregimenaz aritzean xehetasun handiagoz adieraziko den bezala, testua berrikusi behar dela uste du.

Ekintzen erregimen juridikoa 2b) atalean araupetzen duen 24. artikuluari dagokionez, EGBk amaieran ondoko testu hau eranstea proposatzen du: .... eta hala agerraraziko da berriaz ekintza horietan, une bakoitzean jo behar deneko organo eskuduna zehaztuz.

27. artikuluari dagokionez, EGBk aurreproiektuan aurreikusten den idazketaren ordezkari ondorengo hau proposatzen du, egokiagoa irizten diolako: Organismoak bere diru sarreretatik datozkien baliabideak kudeatzeko ditu, Euskadiko Autonomia Erkidegoko arau orokorretan aurreikusten den legez, eta unean-unean araupetzen dituen berriazko legediaren arabera.

Laburbilduz, uraren euskal administrazioaren egituraketaz ari den lehen goiburu luzeari dagokionez, amaitzeko esango dugu, eraketa eta funtzionamenduaren gainean egindako oharrei eutsiz arren, EGB bat datorrela uraren euskal administrazioaren ereduaren egokitasunean, inplikaturako administrazioen funtzionamenduan beharrezkoak diren erakundeen arteko lankidetzeta eta koordinazio dosiak sartzera begira diseinatu baita, barne antolamenduak ezartzen duen eskumeneren banaketak bideratzen duen uren eremuko kontzeptzio eta jardueren zatikatzea gainditzeko modua izateko, eta administrazioeko egiturak erraztu eta eskuera dauden baliabideak hobesteko ere bai. Hala ere, aurreproiektuak proposatzen duen diseinu zehatzaren bideragarritasuna Foru Aldundiek proposatzen den uraren euskal administrazioaren ereduarekin hartzen duten konpromisoaren eta ur polizia gaian dituen eskumenak URA Organismo Autonomoaren eskuetan uzte izatekoaren menpe dagoela iruditzen zaigu. Ereduari bideragarritasun, egonkortasun eta iraupen berme handiagoak eman behar zaizkiola uste dugunez, EGBk, berme horiek sendotzeko, gomendatzen du Lurralde Historikoen Legea aldaraztea, uren gaian Lurralde Historikoei esleitzen dizkien eskumenak erkidego mailako erakundeei emateko.

2. Herri jabari hidraulikoaren araupetzea

Aurreproiektuaren artikuluetako gehienak organoak eta eskumenak zehazteko alderdiak eta ekonomia eta finantza erregimena araupetzera bideratzen dira, eta herri jabari hidraulikoaren araupetzea, ordea, Herri Jabari Hidraulikoaren Babesaz izeneko Hirugarren Goiburu labor-laburrean jasotzen da. Gure ustez goiburu horren barruan zabalago eta arreta handiagoz araupetu beharko lirake herri jabari hidraulikoaren babes helburuak, helburuen zerrenda eman bai baina ez baita herri jabari hidraulikoaren erabilpen eta aprobetxamenduen emakida administratiboaren gaineko inolako aurreikuspenik jasotzen.

Herri jabari hidraulikoa kutsatu edo hondatzeko arriskua duten jarduera orok administrazioaren baimena eduki behar duela araupetzen duen 37. artikulua, generikoegia da, eta ez du ezer zehatzik adierazten baimen eskabideak bideratzeko ez eta emateko irizpideen gaineko prozeduraz. Administrazioei gauzak erraztuko lizkieke artikuluan bertan baimena emateko eskumena duen agintaritzak zehaztuko balitz, uraren euskal administrazioa eta bere eskumenak araupetzen dituen I Goiburu konplexuan begiratu beharrik ez izateko.

Uren Errolda Orokorrak, geroago ere arauzko garapena izango duten arren, helburu eta izaeren gaineko azalpen handiagoak merezi ditu, antza.

3. Plan Hidrologikoak eta Lurraldearen Antolamendua

Deigarria da 32.5 artikuluan dagoen xedapenaren sendotasuna, non baiesten baita plan hidrologikoen zehaztapenak, bereziki lurralde eragina duten planenak, dauden lurralde eta hirigintza antolamenduetako bitartekoen gainetik egongo direla. Euskal Herriaren Lurralde Antolamenduko Legeak plan hidrologikoen edukiak lurralde antolamenduko planekin bat ez datozeneko egoerak ebazteko prozedura ezartzeko duenez, gure ustez ez da hain beharrezkoa aurreproiektuak bere artikuluetan, dauden lege aurreikuspenekin kontraesanean, plan hidrologikoen zehaztapenen lehentasuna aldarrikatzen duen xedapen bat sartzearen aldeko arrazoiak azaltzea.

4. Uraren euskal politikaren oinarriak

I. Goiburuan eskumeneren banaketak uraren kudeatze eraginkor eta zentzuzkoa gauzatzeko gai izango den administrazioeko aparatu bat ezartzeko dakartzan oztopoak gainditzeko egin den ahalegin handiaren aldean, kudeatu beharko den uraren politikaren orientazioen gainean oso urria da aurreproiektua.

URA organismoak egin beharrekoen artean uraren politika integrala diseinatzea aipatu ere ez da egiten.

Politika hidrologiko baten oinarria den Plangintza Hidrologikoaren xede orokorrez ari den 28. artikulua aurreproiektuak sustatuko duen politikaren edukiaren gaineko zenbait agindu dakartza. Plangintza hidrologikoaren helburu orokorrak uraren eskariei erantzun handiagoa ematea lortzea eta lurraldeko eta alorreko garapena bateratzea izango dira, baliabidearen

iturriak gehituz, kalitatea babestuz, erabiltzea aurreztuz eta ingurumena eta gainerako baliabide naturalak zaindu eta babestuz erabilpen zentzuzkoak eginez, baita baliabidearen iraunkortasuna eta naturaren lehengoratzeta lortzea ere.

Edukiak kontzepzioko nolabaiteko pobrezia agerrarazten du, baita kontraesanezko xedeak daudela ere, "plangintza hidrologikoaren helburu orokorrak uraren eskariei erantzun handiagoa ematea lortzea (...) erabiltzea aurreztuz eta erabilpen zentzuzkoak eginez ..." dioenean. Eskariari erantzun handiagoa ematea eta erabilpenaren aurrezte eta zentzuzkotasuna kontraesanean dauden helburuak dira, eta horregatik "handiagoa" esan beharrean "hobea" esatea iradokitzen dugu, kalitateari dagokion hitza sartuz, uraren eskariari erantzuteari lotzen omen zaizkion kantitatezko igoeraren konnotazioak saihesteko, ez baitatoz ondasun urri baten erabilpenaren aurrezte eta zentzuzkotasun beharrekin bat.

Oro har, kontua litzateke baliabide urri baterako politika diseinatzea, ingurumena zaintzeko murrizpen erantsiaz, baina aurreproiektuaren testuan zehar sakonago landu beharrik gabe, eta Europako aginduak uren gaineko politikei ezarriko dien xede sorta ugariarik eta kudeatze iraunkorreko irizpiderik kontuan hartu gabe.

Plan hidrologikoak, tradizioz, uraren eskaintzarekin lotuta daude, alegia, bertan administrazioak gerorako aurreikusten den eskaria hornitzeko administrazioak gehitu nahi dituen jarduerak jasotzen dira. Uraren eskaintzak osagai bikoitza dauka, eta zenbat eta baliabidea urriagoa izan, hainbat eta gehiago azpimarratu behar da. Batetik, uraren oinarritzko eskaria esan dakiokena dago, alegia, eurietatik, arroen arteko hartu-emanetatik zein gatz gabetzetik datorrena. Bestalde, bigarren eskaintza esan dakiokena legoke, oinarritzko eskaintza birziklatzetik datorrena, hain zuzen.

Kontuan hartzen badugu aurreproiektua Plan Hidrologikoaz ari denean orokorregi ari dela eta, aldi berean, Laugarren Goiburuan Obra Hidrologikoez eta horien Plangintzez aurreikusten diren jardueri begiratzen badiegu, 28 artikuluan azpimarratzen diren asmo handiak ez dira asmo handiko jardueren plan batean islatzen, bereziki, bigarren eskaintzari dagokionean.

Badirudi 40. artikulua irakurketatik, non Obra Hidraulikoaren Kontzeptua zehazten baita, ondorioztatzen dela administrazioak baztertu egiten duela, nolabait, erabiltzaileek baliabidea hobeto aprobetxatu eta kontrolatzera bideratzen diren jarduerak diseinatzea, alegia, eskariaren kudeatzearen politika diseinatzea. Hau alderdi bereziki garrantzitsua da uraren ekonomian, zeren gero eta garbiago baitaukagu ura aurrezteko aukerarik eraginkorrenak azken erabiltzaileen eskuetan daudela. Horregatik, obra hidraulikoen alorreko tradiziozko jarduerekin batera, ura aurrezteko inbertsio pribatuak saritzen dituzten neurriak pentsatu behar dira. Hartara, ura berrerabili eta birziklatzeko inbertsio pribatua, dagoeneko zenbait herrialdetan saiaturia, emaitza ikaragarri onak ekartzen ari da uraren kontsumoaren murrizketan. Politika hau batez ere uraren erabilpen industrialetarako diseinatuta dago, non kontsumitu zati txiki bat baino ez da egiten, eta beraz, baliabidea birziklatzeko aukera oso da handia. Ildo bereko beste neurri batzuek inbertsio pribatua **uraren** aplikazioaren teknologia hobetzera jo dezan saritzera bideratzen dira.

Esandakoaren arabera, EGBk uste du komeniko litzatekeela aurreproiektuaren idazketan, hala Hirugarren Goiburuan nola Laugarren Goiburuan, administrazioak oinarritzko eskaintzan eta bigarren mailako eskaintzan, administrazioaren arduraz zuzena izan ala ez, "erabilpenean aurreztu eta erabilpenak zentzuzkoak izatea" esandako helburua iristeko egoki irizten dizkien neurri guztiak diseinatzea baztertzeko ez duela argi eta garbi adieraztea.

Aurreproiektuak azpiegituren eraikuntza ikusten du uraren kudeatzearen elementu nagusi eta ia bakartzat, kontuan hartu gabe aurreko alderdiak eta Europako aginduaren filosofia, zeinen arabera azpiegituren garapena prozesuaren amaieran agertzen den elementua baita, zeren horrela uraren hornikuntza eta tratamendurako azpiegiturak hobeto dimentsionatu ahal izango bailirateke. Batez ere garapen hidraulikoko planetan oinarritzen den tradiziozko estrategiak ezin dizkie gerorako aurreikusten diren beharrei erantzun.

Uste dugu aurreproiektuak baliabidearen egungo eta geroko exijentziekin, eta gai horretaz gure inguruan nagusi diren joerekin bat etorriko den uren politika ezartzeko aukera igarotzen uzten duela, eta oraingo eraketa aldatzen ez badu, oso

epe laburrean ezinbestean berrikusi behar izateaz gain, kudeaketa eta bitartekoak egokitzearen ondoriozko lasta eraman beharko dugula.

5. Ekonomia eta finantza erregimena

Aurreproiektuak araupetzen duen ekonomia eta finantza erregimenaren elementu nagusia azpiegitura hidraulikoen kanona da, zein, Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean jasotzen diren obra eta jardueren inbertsio gastuei lotuta, azpiegitura hidraulikoaren finantzaketa, eraikuntza, ustiapen eta mantentzeko eskema orokorrean txertatzen baita.

Finantzaketako Eskema

Hitzaurrearen irakurketan antzematen dugu Aurreproiektuak erkidego mailako erakundeen eskuetan uzten duela Europar gaiaren gainean indarrean dagoen araudia betetzeko behar diren azpiegiturak egin eta finantzatzea, eta azpiegiturak kudeatu, ustiatu eta mantentzea Lurralde Historikoen eta udalbatzen kontura doala. II. puntuan zehazten da Europako araudia, alegia, 91/271 agindua betetzeko behar diren azpiegiturak Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean jaso beharko direla.

Aurreproiektuak Lurralde Historikoei eta Udalerriei dagokien zerbitzua emateko onetsi diren bitarteko ekonomikoek zerbitzu horren ondoriozko koste guztiak estaliko dituztena ziurtatu behar dela ere adierazten da.

Lerro batzuk aurrerago, ordea, esaten da Aurreproiektuak aurreikusten duela Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean aurreikusten diren inbertsioak Erkidego mailako erakunde, Foru Aldundi eta Udalbatzen baliabideetatik ateratzea, eta horren ordainean zerga berria ezartzen du, azpiegitura hidraulikoen kanona, ingurumen zerga gisa, inbertsio horien zati bat ordaintzeko.

Hasieran aipatu diren testu zatiek adierazten dute lana erakunde maila desberdinen artean banatzea ezartzen dela, Hornikuntza eta Saneamenduko Obren Plan Hidraulikoan jasoko diren Europako indarreko araudia betetzeko behar diren azpiegiturak egin eta finantzatzea erkidego mailako erakundeen eginkizuna izango den bezala, azpiegitura horiek kudeatu, ustiatu eta mantentzeaz Lurralde Historikoak eta tokiko erakundeak arduratuko direla. Hori, ordez, ez dator bat ondoren egiten den baieztapenaz, non esaten baita Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean aurreikusten diren inbertsioak Erkidego mailako, Foru Aldundietako eta Udalbatzetako baliabideetatik finantzatuko direla.

Kontraesan handiagoak aurkitu dira Aurreproiektuaren artikuluetan. 44. artikulua arabera, Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean Erkidego mailako erakundeen eskumeneko obrak egongo dira, Lurralde Historiko bat baino gehiagori ukitzen dioten obrak, alegia, Eusko Jaurlaritzak ukitutako Foru Aldundiek proposatuta halakotzat jotzen dituenak, eta Eusko Legebiltzarrak Euskadiraiko interes orokorrekoak direla adierazten dituenak. Europar Batasuneko agindua betez burutu beharko diren obra horietako zenbait definizio horren barruan tokia izango duten arren, beste asko lurralde barrukoak izanik Erkidego mailako erakundeen eskumenari esleitu ezingo zaizkionak izango dira. 91/271 Agindua betetzeko behar diren obrak interes orokorrekotzat jotzeko asmorik egon ezean, eta horretaz arrastorik ere ez dago (ez dira esaten zein diren azpiegitura hidraulikoko obra bat interes orokorreko izendatzeko betekizunak), artikuluetako puntu batean ere ez da ezartzen Europako agindua betetzeko behar diren obrak eta erkidego mailako erakundeen eskumeneko obrak arteko parekotasunik eta loturako gutxieneko punturik ere.

Bestalde, aurreproiektuaren 44. artikulua Hornikuntza eta Saneamenduko Azpiegitura Lanen Planean sartzen diren obrak erkidego mailako erakundeen eskumenekoak direla dio, eta horien finantzaketari lotzen zaio azpiegitura hidraulikoen kanona, baina ez da ulertzen artikulua beraren atal desberdinetan zergatik aurreikusten den erakunde maila desberdinek planean parte hartzea, zergatik onartzen den planeko obrak egiteaz arduratuko diren administrazio desberdinak daudela, zergatik hartzen diren finantzaketako lankidetzaren konpromisoak eta zergatik sinatzen dituzten administrazioen arteko

itunak parte hartzen duten administrazioek, Erkidego mailako erakundeak izateak berak zehazten duenean obrak egin eta finantzatzea administrazio bakarraren ardura dela, alegia, Erkidego mailako administrazioarena. Edonola ere, ez da zehazten zeintzuk diren obrak partaidetza eta finantzaketan lankidetzan aritzeko irizpideak, ez eta planean udalbatzek planteatu ahal dituzten obrak planean sartzeko onartzeko irizpideak ere, zerbitzuaren kosteak estali behar direla salbu, eta kontu horiek guztiak argitzea ezinbestekoa da halako izaerako Lege baten aurreproiektuan.

Inguru abar hauetan, aurreproiektuaren idazleei nahitaez eskatu behar zaie testuak planteatzen dituen kontraesan eta zalantzak argitzen, eta aurreproiektuak azpiegitura hidraulikoak finantzatu eta egiteko eskema osoa argitasun eta zehaztasun handiagoz formulatzen ahalegin daitezen.

Azpiegitura Hidraulikoen Kanona

Aurreproiektuak ezarri nahi duen azpiegitura kanonari dagokionez, EGBk dituen zalantzak adierazi behar ditu, eta kanon hori ezartzea berriro aztertzeko eskatu. Kanonaren alderdi formalei dagokienez, lehenik eta behin aurreproiektuak esleitzen dion zerga izaera juridikoa aipatu behar dugu, zeren zergak, definizioz, ez baitarama kontraprestaziorik, eta azpiegitura kanona herri jabari hidraulikoaren erabilpenaren eta ondorengo saneamendu eta arazketa zerbitzua izatearen tasa da.

Bestalde, kanona ezartzeak ez du legezkotasun oinarririk betetzen, legean ez baitira izatezko alderdiak zehazten, hala nola, tipoaren zenbatekoa, indize zuzentzailearen zenbatekoa, eta ez da nahikoa, Konstituzio Epaitegiak behin eta berriro ezarritako jurisprudenziaren arabera, zenbateko horiek aurrekontuko legean zehaztea, aurreproiektuak egiteko asmoa duela esaten duen bezala. Gainera, aurreproiektuak ez du industria erabilpenetarako aurreikusten den indize zuzentzailea garrantzkoa ala beheranzkoa izango den ere zehazten, eta hori elementu garrantzitsua da aurreproiektua baloratzeko orduan.

Kanona ordaintzeko salbuespenen atalean, gure galdera da ea bidezkoa den herri erakundeek herri eta monumentuetako iturriak hornitzeko, kaleak garbitzeko eta parke eta lorategiak ureztatzeko erabilpenak salbuestea, erabilpen horiek ur kontsumo handia baitute, eta salbuesteak ez baitu erabilpenaren zentzuzkotasunerako laguntzen.

Ez du ematen egokia denik, halaber, aurreproiektuak azpiegituren kanona ingurumen zergatzat jotzea, zeren ez baitago eutsiezina irizten zaion jokabidea murriztu edo ezabatzeko gogorik. Ingurumen zerga sortzen duen diru bilketa zerora murrizteko asmoz ezartzen da, sorrarazi zuen arazoa desagertaraztera bideratzen baita.

Hau ez da azpiegitura kanonaren filosofia, dirua biltze hutseko helburua baitu, hornikuntza eta saneamenduko azpiegiturak eraikitzeke finantzaketa lortu nahi du-eta. Gainera zerga egintza uraren kontsumo edo erabilpen hutsa da, eta ez kontsumitzaileak naturako baliabidea den ura kutsatzearen ondoriozkoa, beraz, kontsumoaren gaineko beste zama bat besterik ez da, gure zerga sisteman dauden beste batzuk bezala. Horrek presio fiskalean, zerga egitura orokorrean eta zerga ordainketa zuzen eta zeharrekoen arteko erlazioan aldatzeak sortuko lituzke, horren dakartzan inplikazioez, praktikan gauzatzen ez direna egiaztatzen ari garen ustezko ingurumen helburuetan oinarrituz.

Kontuan hartu behar da, bestalde, duela urte batzuetatik hona eta 91/271 aginduaren ondoriozko betebeharrei aurre egin ahal izateko, udalerririk askok azpiegitura hidraulikoen kanonaren helburu bereko izaera juridiko bateko ala besteko ordainarazteak jarri dituztela, saneamenduko azpiegitura finantzatzeko, hain zuzen. Azpiegitura hidraulikoen kanona aurreproiektuan aurreikusten diren terminoetan Autonomia Erkidego mailan ezartzeak bidea ematen du obra hidraulikoak kanonetik datozen fondoez finantzatzen zaizkien udalerriei eta obrak, azpiegituren erkidego mailako kanona ere ordaindu arren, herritarrek ordaintzen dituzten udal zergetatik ordaintzen dituzten udalerriei neurri desberdinak aplikatzeko. Zeren aurreproiektuak 47.2 artikuluan azpiegitura hidraulikoen kanona ordainaraztea obra hidraulikoen inbertsio kosteei aurre egiteko ezarritako beste zerga, tasa, kontribuzio berezi edo errekaru batzuekin bateragarria dela ezartzen baitu.

Udalerrien abiapuntuko egoera oso desberdina da, hala agindutako obrak egitearen ikuspegitik nola herritarrek obrak egiteko ordaindu behar dutenaren ikuspegitik.

Ez du zentzuzkoa ematen uraren fakturan zama gehiago sartu ahal izatea, helburu berera begira, alegia, azpiegitura hidraulikoa finantzatzera begira, baliabideak ateratzeko erakunde maila bakoitzak ezartzen dituen kanon desberdinak pilatuz, EAEko udalerrri bakoitzean desberdina izan litekeen mugarik gabeko presio fiskalaren menpe utziz.

Testuinguru honetan zentzuzkoa ematen du erakunde maila desberdinen funtzioak izatez eta egitez arrazionalizatzea, Hitzaurreak esaten duen bezala, baina artikuluetan ez da hori bideratzen, Erkidego mailako erakundeak Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean dauden azpiegitura hidraulikoko obrak egin eta finantzatzea dagokiela eta udalerriei ematen duten zerbitzua finantzatzea, ustiatzea eta lehengoratzeta bai baina azpiegitura eraikitzea ez dagokiela ezartzetik kanpo, uraren prezioen politika bakarraren esparruan.

Urarekin zerikusia duten zerbitzuen kosteak berreskuratzea

Uraren kudeatzearen politikaren erregimen ekonomikoaren mailan, uraren gaineko aginduaren aplikazioaren arabera, beranduen 2001erako ezarri beharko den uraren prezioen politika bakarrak, uraren prezioan urarekin zerikusia duten zerbitzuen kosteak, ingurumenari eta baliabideei dagozkionak ere barne, berreskuratzea kontuan hartzeko oinarria izango duen aukera emango luke, gure antolamendu juridikoak erkidego mailan dituen betebeharrak bete ditzan helburua lortzeaz gain, erkidego mailako erakundeetatik behar diren azpiegitura hidraulikoak eraikitzeko ez ezik, ustiatu, mantendu eta lehengoratzeko ere behar den beste baliabide eskuratzeko, baita ingurumeneko neurri egokiak iristeko ere, inolako kanonik ezartzen ibili gabe, eta kontzeptu horiengatik udaletan egun dauden eta udalerrien artean uraren fakturretan alde nabarmenak sortzen dituzten zerga eta tasa desberdinak ezabatuz.

Gaiaren gaineko Europar Batasuneko aginduen arabera, uraren tarifagintzako egituretan aldagai bat sartu beharko litzateke (alegia, indize bolumetrikoa eta kutsadura indizea), aurreproiektuak proposatzen duen azpiegituren kanonean ez dagoen uraren kontserbazioa eta kutsaduraren murrizketari dagokienez pizgarri bat izatea bermatzeko.

Ekonomia eta finantzen atalean egiten den azterketari dagokionez, EGBk ateratzen duen ondorioa da, Aurreproiektuan Uraren Administrazioa ordenatzeko beharrezko gainean adierazten diren asmoak atal honetan ahaztu egiten direla, dirua biltze hutsaren ondoretarako neurriak sartzera mugatzen baita, eta neurri horiek azaldu ditugun zalantzak sorrarazten dizkigute, ez baitira Europar Batasun osoan ezarraziko dituen agindua aplikatzeak Europar Batasun osoan ezarraziko dituen prezioen politikara ondo egokitzen, eta gure politika horretara moldatzen hastea komeniko litzatekeela uste baitugu.

Ondorioz, EGBk pentsatzen du aurreproiektuaren alderdi hau konpondu behar dela begi bistakoa dela, eta horretarako, lehenagoko atal batean ere esan dugun bezala, udalerriak Uraren Administrazioaren barruan sartu behar dira, eta eremu horretan, EAE osorako tarifa politika aplikatu behar dela, irizpideak batuz, eta Europar Batasuneko zuzenbidearen exijentziekin bat etorri eta uraren politika bakarrari erantzunez. Uraren prezioen politika bakarra diseinatzeak dakarren konplexutasuna kontuan hartuz, EGBk proposatzen du puntu hau berariazko lege batera eramatea, aldeztetik aurreproiektu honetan ezarri nahi den prezioen politikaren eta baliabidearen erabilpenean aurrezteko sustatu beharko liratekeen neurrien multzoa argituta.

Azken kontsumitzaileek baliabidearen kosteaz jabe daitezen, prezioaren osagarri diren eta administrazioak jarraitzen dion estrategiaren seinale argi eta garbiak antzeman ditzaten behar da. Bestela, ez da baliabide urri bat kudeatzeko benetako politika aplikatuko, diru biltze hutseko politika baizik, non zerga oinarria uraren kontsumoa baita. Administrazioak ezin du baliabidea amaigabea delakoan eta bere eginbehar bakarra baliabidea kudeatzea baino hornikuntza finantzatzeko behar duen dirua biltzea delakoan jardun.

6. Arau urratzeen eta Zigorren Erregimena

Sentitzen dugu aurreproiektuaren artikuluen ezaugarria den kasuistika ugaria zigor erregimena araupetzeko orduan desagertzea, non arauak urratzeak eta zigorrak xehetasunez eta zehaztasunez sailkatu behar direnean kategoria orokorretara eta zehaztasunik gabeko terminologiara jotzen dela ikusten baitugu.

Hartara, 49. artikuluan arau urratze arinak sailkatzerakoan erabiltzen diren terminoak orokorregiak dira, baita subjektiboak ere, eta zehaztasun handiagoa beharko litzateke:

- c) uren gehiegizko hartzea
- d) herri ubideetan obrak, lanak, ereiteak edo landaketak egitea behar den baimenik gabe .....
- k) URA Organismo Autonomoko zerbitzuetako langileen agindu edo agindeiei jaramonik ez egitea
- l) lankidetzaren eginbeharrak ez betetzea

Deigarria da, halaber, zigorraren kapitulu osoan zehar herritarren laguntza handiagoa lortzeko ahalegina egiteko interesik eta gogorik eza. Araudi hertsatzaileegia da, beraz. Horrela bakarrik azaltzen da zigor eta isunen korrelazio prozesua.

54. artikuluari dagokionez, esan behar dugu ez gatzela bat administrazioak arauak urratzen dituztenei herri jabari hidraulikoari sortzen dizkioten kalteak eta gaitzak konpontzea exijitzeko ahalmena izatearekin, nahitaez eskatu behar dela uste baitugu. Ezartzen diren isunak bitartekoa lehengoratzeko erabili behar direla ere uste dugu, eta ez URAREN gastuak finantzatzera.

Bestalde, gure ustez gehiegizkoa da aztertu dugun aurreproiektuan ezartzen diren isunen zenbatekoa, Ingurumena Babesteko Lege Orokorrean jasotzen diren gehieneko mugak ere gainditzera heltzen baitira, arau urratze arin eta larrietan, eta gure iritziz aurreproiektuak kapitulu hau koordinatu behar du.

Azkenik, EGBk zenbateko guztiak pezetetan emateaz gain eurotan ere adieraztea gomendatzen du.

7. Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana. Hirugarren Xedapen Gehigarria.

Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planaren Onespenaren gaineko Hirugarren Xedapen Gehigarriari dagokionez, deigarria da horretarako jarraitu nahi den prozedura. Hona hemen xedapen gehigarri horrek ezartzen duena: "Lege honen 44. artikulua aipatzen duen Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana onesten da, zeinen jarduerak I. Eranskinean agertzen baitira. Legea berrikustea Gobernu Kontseiluaren eginkizuna izango da, artikuluko bereko 7. atalean zehazten diren terminoetan". Ateratzen dugun ondorioa da, artikuluko horretan dauden exijentziak I. Eranskinean ematen den informazioarekin alderatu ondoren, Gobernu bera dela berak exijitzen dituenak betetzen ez dituenak. Bitxia da, bai, eta harrigarria egiaztatzea Planean ez direla, esaterako, indarraldia eta administrazio desberdinen finantza ekarpenen aurreikuspena zehazten, ez eta urtean egitekoen egutegirik ere. Ondorioztatu beharko da erantsi den dokumentua informaziorako laburpena besterik ez dela. Informazio ondore horietarako, ordea, Aurreproiektuari erantsitako Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planean ez ezik, Aurreproiektuak dokumentu horretarako ezartzen dituen betekizunen artean ere ez dago azalpenik, Planean jasotzen diren obra hidrauliko zehatz desberdinak zergatik hautatu eta sartu diren bertan argitu eta justifikatzeko.

Erabakitzeko prozedurari dagokionez, Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Planaren onespena Gobernu Kontseiluaren esku dago, eta horregatik ez dugu ulertzen zergatik sartzen den hori aurrera egiteko legebiltzarraren onspena behar duen lege aurreproiektuan.

Bestalde, aurreproiektuaren testua Hornikuntza eta Saneamenduko Obra Hidraulikoen Plana zehazteko berriazko prozedura araupetzeaz arduratzen da, eta horretarako giltza da URAREN Gobernu Batzordea bezalako organoek esku har dezaten, eta egun ez dago partaidetza hori gauzaterik. Gobernuak Plana aurreproiektuak ezartzen dituen berme guztiak

bete ahal izan baino lehen onesteko premia badu, ez dauka eragozpenik Sailak bere gain hartzen badu plana egin eta Gobernu Kontseiluak onesteko aurkeztea, ondoren, behin Legea onartu eta legeak araupetzen duen Uraren Euskal Administrazioa abiarazten denean URAREN Gobernu Batzordeak ikuskatzeko. Ondorioz, ez ditugu ulertzen plana aurreproiektuari eransteko arrazoiak, eta Hirugarren Xedapen Gehigarriaren edukia argitu behar da, nahasmenik sor ez dezan.

V. ONDORIOA

EGBk EAEn uraren administrazioa eta politika araupetzeko lege aurreproiektuaren beharra eta justifikazioa onartzen du, baina aurreproiektuaren edukia berrikusi eta aztertzea gomendatzen du, aurreko ataletan egin diren oharretan oinarrituz.

Bilbon, 2001eko Otsailaren 23an

OE. Burua
Rafael Puntonet del Río

Idazkari nagusia
Manuel Aranburu Olaetxea